

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ (ως προς την ψήφο της δημ. παράταξης «**ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ Φ.-Χ.**»)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

**ΔΗΜΟΣ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ-ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ**

**Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών
Οργάνων του Δήμου και
Διοικητικής Μέριμνας
Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου**

Ταχ. Δ/νση: Δεκελείας 97
143 41 Ν. Φιλαδέλφεια
Πληροφορίες: Πλέσσας Κων/νος
Τηλ.: 213-2049029-028, 213-2049000
FAX : 213-2049006
E-mail: epitropes@neafiladelfeia.gr
[_georgepanosfx@gmail.com](mailto:georgepanosfx@gmail.com)

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΔΙΑΥΓΕΙΑ» ΚΑΙ ΣΤΗΝ «ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ» ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ**

Αρ. Απόφασης: **241/2015**

Αρ. Πρωτοκόλλου: **22082/3-11-2015**

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από τα Πρακτικά της από 2.11.2015
τακτικής Συνεδρίασης Νο. **17/2015** του
Δ.Σ. του Δήμου Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος,
στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω θέμα:

**ΘΕΜΑ: «Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
(Μ.Π.Ε.) του έργου "Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Νέα
Φιλαδέλφεια Αττικής"»**

Το Δημοτικό Συμβούλιο Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος, συνήλθε σε τακτική δημόσια Συνεδρίαση στην κλειστή αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Ενιαίου Λυκείου Ν. Φιλαδέλφειας «Μίλτος Κουντουράς» (Θεσσαλονίκης και Λαχανά), σήμερα στις **2.11.2015**, ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **7.30 μ.μ.**, ύστερα από την αριθ. πρωτ. 21666/27-10-2015 έγγραφη πρόσκληση (Αρ. Πρόσκλησης **16/2015**) του Προέδρου αυτού κ. Γεωργίου Πάνου, που δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου και επιδόθηκε νομίμως με αποδεικτικό σε κάθε Σύμβουλο χωριστά, στον κ. Δήμαρχο και στους 2 Προέδρους των Συμβουλίων των δύο Δημοτικών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 67 του Ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης»).

Ο Δήμαρχος : **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ**
Ο Πρόεδρος : **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΣ**
Ο Γραμματέας : **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΛΑΤΑΝΟΣ**

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	11. ΡΟΚΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	22. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2. ΚΑΛΑΜΠΟΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	12. ΠΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	23. ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
3. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ	13. ΔΟΥΛΟΣ ΟΡΕΣΤΗΣ	24 ΚΑΝΤΑΡΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
4. ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	14.ΚΑΛΥΒΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	25.ΚΟΝΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
5. ΛΑΛΟΣ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	15. ΓΑΛΑΖΟΥΛΑ ΑΛΙΚΗ	26. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
6. ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ ΕΥΤΥΧΙΑ	16. ΧΑΡΑΜΑΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	27. ΝΤΑΤΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
7. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	17. ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	28. ΓΑΪΤΑΝΑ-ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ
8. ΠΡΕΛΟΡΕΝΤΖΟΣ	18. ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	29. ΚΟΥΤΣΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΑΡΣΕΝΙΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ	19. ΓΕΩΡΓΑΜΛΗΣ	30. ΑΓΑΓΙΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
9.ΑΝΤΩΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΛΥΣΣΑΝΔΡΟΣ	31. ΣΙΩΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ-ΕΥΛΟΓΙΟΣ	20. ΤΟΜΠΟΥΛΟΓΛΟΥ	32. ΓΚΟΥΜΑ ΔΑΝΑΗ-ΕΥΑ
10.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	33. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ-ΚΑΡΚΑΝΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	21. ΚΟΠΕΛΟΥΣΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΑ

Στη Συνεδρίαση παρέστη ως Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου, τηρώντας τα πρόχειρα πρακτικά αυτού, ο κ. Πλέσσας Κων/νος, ΤΕ1 Διοικητικού, μόνιμος υπάλληλος του Δήμου Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία (άρθρο 67 του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»), δεδομένου ότι σε σύνολο **33** μελών ήταν **29** παρόντες και **4** απόντες, ως ακολούθως:

ΔΗΜΑΡΧΟΣ : ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ**ΠΑΡΟΝΤΕΣ**

Κουμαριανός Ευάγγελος
Καλαμπόκης Ιωάννης
Γαβριηλίδης Γαβριήλ
Ανανιάδης Νικόλαος
Λάλος – Αναγνώστου Μιχαήλ
Παπαλουκά Ευτυχία
Παπακώστας Βασίλειος
Πρελορέντζος Αρσένιος - Γεώργιος
Αντωναρόπουλος Χρήστος - Ευλόγιος
Ρόκου Χαρίκλεια
Πάνος Γεώργιος
Δούλος Ορέστης
Καλύβης Γεώργιος
Γαλαζούλα Αλίκη
Χαραμαρά Γεωργία
Μανωλεδάκης Θεόδωρος
Ανδρέου Χριστίνα
Γεωργαμλής Λύσανδρος
Τομπούλογλου Ιωάννης
Κοπελούσος Χρήστος

ΑΠΟΝΤΕΣ

Αντωνόπουλος Δημήτριος
Γαϊτανά-Αποστολάκη Ευτυχία
Κανταρέλης Δημήτριος
Αναγνώστου – Καρκάνη Αντωνία

**Αράπογλου Γεώργιος
 Πλάτανος Ελευθέριος
 Κόντος Απόστολος
 Παπανικολάου Νικόλαος
 Ντάτσης Κωνσταντίνος
 Κουτσάκης Μιχαήλ
 Αγαγιώτου Βασιλική
 Σιώρης Νικόλαος
 Γκούμα Δανάη-Εύα**

Σημειώνεται ότι στη Συνεδρίαση ήταν **παρόντες** τόσο η Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας Ν. Φιλαδέλφειας **κα Δήμητρα Αθανασίου**, όσο και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας Ν. Χαλκηδόνος **κ. Γεώργιος Κατερίνης**.

Προσελεύσεις-Αποχωρήσεις :

- Η κα Αλ.Γαλαζούλα προσήλθε στη Συνεδρίαση κατά τη διάρκεια της συζήτησης και πριν την ψηφοφορία επί του 3^{ου} θέματος της Η.Δ.

Απουσίες :

Οι απόντες Δημοτικοί Σύμβουλοι που απουσίαζαν κατά την έναρξη της Συνεδρίασης, απουσίαζαν δικαιολογημένα έχοντας ενημερώσει σχετικά τον κ. Πρόεδρο του Δ.Σ.

Ο κ. Πρόεδρος, παρουσία του κ. Δημάρχου και των προαναφερομένων μελών, κήρυξε την έναρξη της σημερινής *τακτικής* δημόσιας συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου, στο **6^ο** θέμα της Ημερήσιας Διάταξης.

Οι επικεφαλής των Δημοτικών Παρατάξεων όρισαν, πριν την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της Η.Δ., με γραπτή δήλωση που τους μοίρασε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και την συμπλήρωσαν σχετικώς (βάσει της παρ.6 του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010), τον εισηγητή και τους ειδικούς αγορητές που επιθυμούν να μιλήσουν σε κάθε θέμα της Η.Δ.

6^ο ΘΕΜΑ Η.Δ.

Ο κ. Πρόεδρος εισηγούμενος το **6^ο** Θέμα Η.Δ. της σημερινής Συνεδρίασης και με βάση την υπ' αριθμ. πρωτ. 21632/27-10-2015 και με αριθ. **39/2015** Απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου ανέφερε προς το Σώμα, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Κύριε Δήμαρχε,
Κυρίες και Κύριοι Δημοτικοί Σύμβουλοι ,

Πρακτικό της αριθ. **09/2015** Συνεδρίασης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνος στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω θέμα :

Θέμα : Γνωμοδότηση επί της μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για το έργο 'Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής'.
Στη Νέα Χαλκηδόνα και στο Πνευματικό Κέντρο Νέας Χαλκηδόνος που βρίσκεται επί της οδού Αγ.Αναργύρων και Γρ.Λαμπράκη 8, συνήλθε σε συνεδρίαση, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνος, σήμερα την 21^η Οκτωβρίου 2015, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18:00 μετά την υπ' αριθ. 20109/07.10.2015 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου αυτής κου Καλαμπόκη Ιωάννη, που επιδόθηκε νόμιμα σε κάθε μέλος χωριστά και δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ.75 του Ν. 3852/2010.

Στη Συνεδρίαση παρέστη ως Γραμματέας της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, τηρώντας τα πρόχειρα πρακτικά αυτής, η κα Γιαννούση Θεοδώρα, ΠΕ Περιφερειακής Ανάπτυξης, μόνιμη υπάλληλος του Δήμου Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνος.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο εννέα (9) μελών της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ήταν παρόντα 7 τακτικά μέλη και 2 απόντες, ως ακολούθως :

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

- 1) Καλαμπόκης Ιωάννης, Πρόεδρος
- 2) Δούλος Ορέστης
- 3) Μανωλεδάκης Θεόδωρος
- 4) Ρόκου Χαρίκλεια
- 5) Ανδρέου Χριστίνα
- 6) Γαλαζούλα Αλίκη
- 7) Γεωργαμλής Λύσανδρος

ΑΠΟΝΤΕΣ

- 1) Κανταρέλης Δημήτριος
- 2) Παπανικολάου Νικόλαος

Ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και εισηγούμενος το μοναδικό θέμα της ημερήσιας διάταξης είπε:

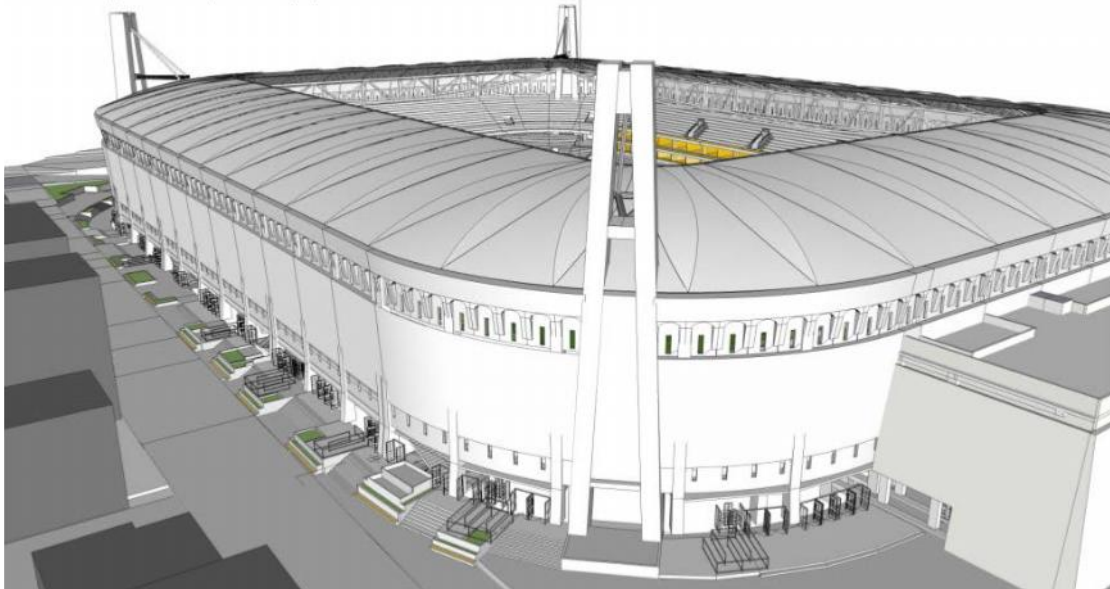
Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι, τίθενται υπόψη της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής τα εξής :

Το θέμα της σημερινής συζήτησης είναι η γνωμοδότηση επί της μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για το έργο 'Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής'. Προκειμένου να μπορέσουμε να τοποθετηθούμε υπεύθυνα σας ενημερώνω ότι ζητήσαμε την γνωμοδότηση του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας η οποία σας έχει κοινοποιηθεί. Παράλληλα όμως και εδώ και καιρό είχαμε ζητήσει γνωμοδότηση από ομάδα ειδικών επιστημόνων (με ειδικότητες αρχιτεκτονικής, αρχιτεκτονικής μεγάλων σταδίων, πολεοδομίας και περιβάλλοντος) - για το ζήτημα της κατασκευής του Σταδίου της ΑΕΚ στη Νέα Φιλαδέλφεια, η οποία και αυτή σας γνωστοποιήθηκε.

Η μελέτη αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων από την κατασκευή γηπέδου ποδοσφαίρου σε οικόπεδο που βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της Ν. Φιλαδέλφειας, όπου από το 1932 και μέχρι το 2003 λειτουργούσαν αθλητικές υποδομές και γήπεδο ποδοσφαίρου του ερασιτεχνικού αθλητικού σωματείου Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως. Ο χώρος έχει παραχωρηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στην ερασιτεχνική ΑΕΚ για την εκπλήρωση των σκοπών του καταστατικού της.

Το νέο γήπεδο πρόκειται να δημιουργηθεί εντός οικοπέδου 29.121,61 τ.μ. με χωρητικότητα 32.000 θεατών. Το περίγραμμα του γηπέδου καταλαμβάνει έκταση 24.280 τ.μ. Το ύψος του νέου γηπέδου μαζί με το στέγαστρο ανέρχεται σε 27, 26 μ.. Είναι μια βαριά κατασκευή με συμπαγή μορφή, αφού ολόκληρο το γήπεδο περιβάλλεται από τοίχο από σκυρόδεμα ύψους 22 μ. ενώ το στέγαστρο υποστηρίζεται από μεγάλους τσιμεντένιους πυλώνες ύψους 40 μέτρων. Οι θέσεις στάθμευσης εντός του γηπέδου είναι 180.

Σημειώνεται ότι το νέο γήπεδο προορίζεται αποκλειστικά ως γήπεδο επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Κανένα από τα τμήματα της ερασιτεχνικής ΑΕΚ δεν προβλέπεται να εξυπηρετηθεί από το προτεινόμενο έργο.

Για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προτεινόμενου έργου λόγω της σπουδαιότητας της παρέμβασης, ο Δήμος προσέφυγε σε δύο διακριτές ομάδες έγκριτων επιστημόνων και παρέλαβε τις ακόλουθες γνωμοδοτήσεις που βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δήμου και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας εισήγησης:

- «Στάδιο της ΑΕΚ στη Ν. Φιλαδέλφεια - Έκθεση Ομάδας Ειδικών επιστημόνων». Ιούλιος 2015. Η ομάδα αποτελείται από εξειδικευμένους αρχιτέκτονες και πολεοδόμους, καθηγητές ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, νυν και πρώην δ/ντες του Τμήματος Αθλητισμού της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων
- «Κριτική της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν.Φιλαδέλφεια Αττικής». Σεπτέμβρης 2015. Η γνωμοδότηση έγινε από το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος & Βιωσιμότητας, ένα έγκριτο επιστημονικό φορέα, του οποίου τα μέλη του Διοικητικού και του Επιστημονικού συμβουλίου, είναι δικαστικοί του

Συμβουλίου της Επικρατείας, Ακαδημαϊκοί και Καθηγητές από πολλά Πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας.

Η εισήγηση περιλαμβάνει συνοπτική αναφορά στα κυριότερα σημεία των δύο γνωμοδοτήσεων και εντοπίζει ορισμένα επιπλέον σημεία ελλείψεων και συνεπαγόμενων επιπτώσεων από την κατασκευή του έργου. Για να διευκολύνουμε την κατανόηση εξετάζονται ομαδοποιημένα ανά κατηγορία επιπτώσεων.

1. Νομιμότητα έργου και διαδικασιών

1.1. Το συγκεκριμένο έργο, παρουσιάζει μια σειρά θεμάτων νομιμότητας, μέρος των οποίων αντιμετωπίστηκαν με ειδικό άρθρο που περιλήφθηκε στις «άλλες διατάξεις» του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών.

Ωστόσο:

α. το μέγεθος και η σημασία του έργου όπως προσδιορίζεται από την ίδια την ΜΠΕ

β. η εφαρμογή εξωτερικών του σταδίου μεγάλης κλίμακας μετατροπών στο δημόσιο χώρο και σοβαρών κυκλοφοριακών αλλαγών, και κυρίως

γ. η σύνδεσή του σε ένα ευρύτερο σχέδιο ανάπτυξης που συνδυάζεται με την μετατροπή του Άλσους σε μητροπολιτικό πάρκο σύμφωνα με το Ρυθμιστικό,

αφορά μείζονα πολεοδομικό μετασχηματισμό της Ν. Φιλαδέλφειας και δημιουργεί την απαίτηση για την διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης 1η οποία θα εξέταζε όλα τα παραπάνω συνδυαστικά, έπρεπε να έχει προηγηθεί από την εκπόνηση και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ.

1.2. Τόσο με βάση την αρχική παραχώρηση (1934) όσο και με την πρόσφατη διάταξη (Άρθρο 42 του Ν. 4277/2014) η παραχώρηση της έκτασης γίνεται για την εκπλήρωση των σκοπών του ερασιτεχνικού αθλητικού σωματείου ΑΕΚ. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει ότι το γήπεδο θα πρέπει να χρησιμοποιείται και για τα τμήματα του σωματείου επ' ωφελεία των κατοίκων της Ν. Φιλαδέλφειας

2. Περιεχόμενο ΜΠΕ

Σε γενικές γραμμές η ΜΠΕ δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη τεκμηρίωση και πληρότητα. 2 Υπάρχει έλλειμμα στην αναφορά των μεθόδων εκτίμησης των επιπτώσεων, ασάφεια στα μέτρα αντιμετώπισής τους, έλλειψη στην αξιολόγηση των υπαρκτών τεχνικών και διοικητικών δυνατοτήτων, έλλειψη σε ποσοτικά στοιχεία και τέλος έλλειψη σε εκτίμηση του κόστους και των βαρών για τον Δήμο, την Πολιτεία και τους πολίτες.

¹ «Κριτική της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν.Φιλαδέλφεια Αττικής», σελ.12 -14, σε εφαρμογή της Οδηγίας 2011/42.

² Όμοια, σελ. 15

3. Επιπτώσεις στην κυκλοφορία και τις μεταφορές

3.1. Από την λειτουργία του γηπέδου, δημιουργούνται συνθήκες κυκλοφοριακής ασφυξίας πεζών και οχημάτων και εκρηκτικά φαινόμενα κατά τις ώρες άφιξης και αναχώρησης μεγάλων αγώνων, δεδομένου ότι:

A. Η εξυπηρέτηση από ΜΜΜ είναι εντελώς ανεπαρκής. Το γήπεδο δεν εξυπηρετείται άμεσα από μέσα σταθερής τροχιάς όπως τραμ ή μετρό ενώ ο πλησιέστερος σταθμός ΗΣΑΠ είναι περίπου 600 μ.

B. Οι οδοί πρόσβασης είναι δευτερεύουσες αρτηρίες μικρού εύρους και υψηλού κυκλοφοριακού φόρτου συγκεκριμένα η λεωφόρος Δεκελείας και η οδός Πατριάρχου Κωνσταντίνου. Συνολικά εκτιμάται ότι η Ν. Φιλαδέλφεια θα δεχθεί σημαντική επιβάρυνση. Το οδικό δίκτυο δεν θα αντέξει λόγω μεγεθών, το πλήθος των χιλιάδων οχημάτων κατά τις περιόδους διεξαγωγής των αγώνων ³.

Γ. Οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης είναι μόλις 180 όταν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (Π.Δ. 111/04) θα έπρεπε να έχουν εξασφαλιστεί κατ'ελάχιστον 2700 και ενώ οι πραγματικές ανάγκες κυμαίνονται από 5.000 – 10.000 θέσεις⁴ δεδομένης της ανεπάρκειας των ΜΜΜ. Επίσης το άρθρο 42 του ν. 4277/2014 έχει ειδική ρύθμιση για την παράκαμψη της κείμενης νομοθεσίας με το οποίο η προσφορά θέσεων στάθμευσης περιορίζεται στην υποχρέωση 380 θέσεων εκ των οποίων οι 200 σε ιδιόκτητο ακίνητο εντός απόστασης 1 χλμ. (δεν χωροθετούνται και δεν περιλαμβάνονται στην ΜΠΕ). Άμεσο αποτέλεσμα των παραπάνω θα είναι η εκτόνωση της στάθμευσης με παράνομο τρόπο, η επιδείνωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, της ηχορύπανσης και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η όχληση των κατοικιών, των καταστημάτων και η σοβαρή διατάραξη της λειτουργίας της πόλης σε ολοκληρω το κέντρο και σε μεγάλη ακτίνα.

3.2. Από τα συνοδευτικά έργα εκτός του γηπέδου και ιδιαίτερα από την υπογειοποίηση των οδών Πατριάρχου Κωνσταντίνου, Φωκών και Χρ. Σμύρνης και τις πεζοδρομήσεις των οδών Αγ.Τριάδος και Χρ. Σμύρνης, προκύπτουν μείζονες κυκλοφοριακές ανακατατάξεις. Οι κυριότερες αφορούν:

A. Τη διακοπή της σύνδεσης κεντρικών περιοχών της Ν. Φιλαδέλφειας με την Ν.Ιωνία και τον σταθμό του Περισσού, με αποτέλεσμα την διοχέτευση της κυκλοφορίας μέσω της κεντρικής πλατείας και της ήδη επιβαρυμένης λεωφόρου Δεκελείας και την αύξηση του φόρτου στους κόμβους.

B. Τη δημιουργία ενός ανυπέβλητου φραγμού σε μήκος 340 μ, που προκύπτει από τις εκατέρωθεν ράμπες βύθισης των δρόμων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί μείζον λειτουργικό πρόβλημα στη ζωή της γειτονιάς, την κινητικότητα και την οδική ασφάλεια ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων (παιδιών, ηλικιωμένων, ΑΜΕΑ, γονιών με καροτσάκι)⁵

Γ. Τη μετατροπή δημόσιων κοινόχρηστων χώρων που θα προκύψουν από τα προτεινόμενα έργα και τις υπογειοποιήσεις, σε χώρους εξυπηρέτησης ενός

³ Έκθεση της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων , σελ. 21

⁴ Όμοια σελ. 18, 19

⁵ σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Επιμελητηρίου Βιωσιμότητας (σελ.33).

ιδιωτικού έργου. Επίσης χρησιμοποιείται ένας δημόσιος δρόμος, η Χρ.Σμύρνης, ως ράμπα εισόδου στον υπόγειο χώρο στάθμευσης.

Δ. Την αλλαγή ορισμένων δρομολογίων ΜΜΜ που διέρχονται από την περιοχή επέμβασης αλλά και την υποβάθμιση της εξυπηρέτησης όλων των διερχόμενων ΜΜΜ τις ώρες αγώνων

Με βάση όλα τα παραπάνω προκύπτει η ανάγκη αλλαγής της κυκλοφοριακής μελέτης του Δήμου αλλά και μεγάλη δημόσια δαπάνη που θα βαρύνει τους πολίτες. Αναλυτικά απαιτούνται 15 εκατ. για την κατασκευή του έργου των υπογειοποιήσεων, άγνωστη δαπάνη από την αλλαγή της κυκλοφοριακής μελέτης για τον Δήμο (μόνο η αναδιαμόρφωση των δύο κόμβων της Λ. Δεκελείας ανέρχεται σε 670 χιλ ευρώ, σύμφωνα με τη μελέτη), άγνωστη δαπάνη για την μετακίνηση των δικτύων κοινής ωφέλειας.

3.3. Οι ελλείψεις της ΜΠΕ είναι ιδιαίτερα σημαντικές και αποτελούν τυπικές ελλείψεις που οφείλουν να συμπληρωθούν :

- Δεν έχουν αξιολογηθεί οι κυκλοφοριακές αλλαγές που προκύπτουν για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου και που βρίσκονται σε αντίθεση τόσο με τις προβλέψεις της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής μελέτης του Δήμου όσο και με την υφιστάμενη κατάσταση. Δεν έχει εκτιμηθεί η μεταβολή του κυκλοφοριακού φόρτου ιδιαίτερα στους κεντρικούς κόμβους της Ν. Φιλαδέλφειας που εντάσσονται στη ρύθμιση που προβλέπει η μελέτη του γηπέδου σε μελλοντικό χρόνο είτε λόγω των πρόσθετων δραστηριοτήτων που περιγράφεται ότι θα αναπτυχθούν στην πόλη λόγω της λειτουργίας του γηπέδου. Επιπλέον δεν έχει εκτιμηθεί που θα διοχετευθεί και πόσο θα επιβαρύνει ο κυκλοφοριακός φόρτος που θα προκύψει από τις πεζοδρομήσεις στις οδούς Ιωνίας και Χρ. Σμύρνης.
- Δεν αξιολογείται η υπογειοποίηση της οδού Χρυσοστόμου Σμύρνης που φαίνεται ότι προορίζεται να αποτελέσει ράμπα εισόδου για το υπόγειο γκαράζ του γηπέδου (αναφέρεται στη ΜΠΕ και στα σχέδια ότι διασταυρώνεται ανισόπεδα κάτω από την ταπεινωμένη Φωκών και αναδύεται στο επίπεδο -2 του γηπέδου).
- Λείπει η χωροθέτηση των 200 θέσεων στάθμευσης που προβλέπονται στο άρθρο 42 του ν. 4277/2014
- Δεν έχει εκτιμηθεί η επίπτωση στην ενεργό διατομή (εναπομείναν πλάτος) των οδών λόγω των παράνομων σταθμεύσεων που είναι αναπόφευκτες ιδιαίτερα αφού απουσιάζει η μέριμνα για νόμιμη στάθμευση σε οργανωμένους χώρους.
- Δεν αναφέρεται η ανάγκη τροποποίησης δρομολογίων αστικών συγκοινωνιών που επηρεάζονται από τις προτεινόμενες υπογειοποιήσεις και τις συνεπαγόμενες κυκλοφοριακές αλλαγές.
- Γίνεται μια σειρά αυθαίρετων εκτιμήσεων. Ενδεικτικά η ΜΠΕ αναφέρει: "Εκτιμάται ότι το ποσοστό των ΕΙΧ θα ήταν ακόμα χαμηλότερο εάν η έρευνα αφορούσε σημαντικότερη διοργάνωση (derby ή αγώνα ευρωπαϊκού πρωταθλήματος) με προσέλευση αντίστοιχη της χωρητικότητας του γηπέδου, καθώς η χρήση ιδιωτικών οχημάτων είναι για προφανείς λόγους αντίστροφα

ανάλογη της μαζικότητας της προσέλευσης δεδομένης της πεπερασμένης χωρητικότητας του οδικού δικτύου και των χώρων στάθμευσης. " Επίσης: "Η ευρύτερη περιοχή του Κέντρου δεν διαθέτει οργανωμένους χώρους στάθμευσης, εκτιμάται όμως ότι σε ακτίνα της τάξης του ενός χιλιομέτρου, ίσως και κατά τι μεγαλύτερης, υπάρχει η διαθεσιμότητα μερικών εκατοντάδων θέσεων. Θα μπορούσε δηλαδή, σε εύλογη απόσταση από το Κέντρο, να εξυπηρετηθεί σε ελεύθερες θέσεις στο οδικό δίκτυο η στάθμευση ενός αριθμού της τάξης των 450 οχημάτων, που μαζί με τα παραπάνω αθροίζει ένα σύνολο της τάξης των 1.500 στην εγγύς περιοχή του Κέντρου." Αυθαίρετη εκτίμηση, χωρίς μετρήσεις και χωρίς διάκριση ελεύθερων θέσεων σε νόμιμες ή παράνομες. Επίσης: "Το σύνολο των 1.500 οχημάτων αντιστοιχεί σε 100 οχήματα ανά 1.000 θεατές για προσέλευση 15.000 θεατών, δηλαδή πληρότητα γηπέδου της τάξης του 47%, που ξεπερνά την αναμενόμενη σε συνήθεις διοργανώσεις. Το παραπάνω σύνολο των 1.500 οχημάτων εφαρμόζεται εφεξής στην παρούσα ως καθοριστικός φόρτος για τους υπολογισμούς των επιπτώσεων στα επίπεδα εξυπηρέτησης των κόμβων του αστικού οδικού δικτύου " Η μελέτη στηρίζεται σε πληρότητα γηπέδου 47%! Και ακόμη : «Η πλεονάζουσα ζήτηση που ανταποκρίνεται στις παραπάνω συνθήκες (συνθήκες πληρότητας) δεν «υπακούει» σε χρονική κατανομή αντίστοιχη με καθοριστικό συντελεστή αφίξεων 0,90 αλλά κατανέμεται σε διάστημα σημαντικά μεγαλύτερο της μίας ώρας, με αφίξεις στην ευρύτερη περιοχή δύο ή και περισσότερες ώρες πριν από τον αγώνα, γεγονός που καθιστά εύλογη την παραδοχή του καθοριστικού ωριαίου φόρτου των 1.500 οχημάτων.»

4. Ασφάλεια θεατών, περιοίκων, πολιτών

4.1. Ασφάλεια κατά την προσέλευση και την αποχώρηση από την περιοχή

Ο Σταθμός Περισσός του ΗΣΑΠ (όπως και ο σταθμός Πευκάκια που βρίσκεται σε 1,2 χλμ) δεν έχει σχεδιαστεί με προδιαγραφές εξυπηρέτησης σταδίου με διπλές ράμπες εξόδων- εισόδων μεγάλου πλάτους για ροή πλήθους κλπ. Επιπλέον η μετακίνηση μεγάλου αριθμού θεατών μέσω του σταθμού ΗΣΑΠ θα δημιουργήσει λόγω της έλλειψης πεζοδρομίων, πορεία μέσα από δρόμους μικρού εύρους με αρκετά μεγάλη κυκλοφορία με πεζοδρόμια ιδιαίτερα στενά σε πολλά τμήματα και σε δύο γέφυρες. Επιπλέον τα φαινόμενα κυκλοφοριακής συμφόρησης και παράνομης στάθμευσης σε συνδυασμό με τα παραπάνω, θα θέτουν κρίσιμα θέματα οδικής ασφάλειας για κάθε πολίτη, κάθε χρήστη ΜΜΜ και κάθε διερχόμενο από την ευρύτερη περιοχή.

4.2. Δεδομένου ότι το γήπεδο βρίσκεται εντός περιορισμένου οικοπέδου δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη των απαιτούμενων των περιμετρικών ζωνών ασφαλούς προσέλευσης και αποχώρησης που προβλέπονται από τους διεθνείς κανονισμούς (FIFA Stadium Safety and security Regulations και The FIFA publication Football Stadiums – Technical Recommendations and Requirements) και την εθνική νομοθεσία. Οι ζώνες αυτές εξυπηρετούν τον έλεγχο των θεατών κατά την προσέλευσή τους (ζώνη 1 : οπτικός έλεγχος εισιτηρίων, ζώνη 2 : έλεγχος

εισητηρίων και σωματικός έλεγχος, ζώνη 3: περιμετρική ζώνη κυκλοφορίας, συνεύρεσης, κυλικείων), τη διαφυγή σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή πανικού (επεισόδια, ατύχημα, πυρκαγιά, σεισμός κλπ), την περιμετρική κίνηση καθώς και τη μετακίνηση θεατών από θύρα σε θύρα, κατά την αναζήτηση εισόδου. Ωστόσο στην περίπτωση του συγκεκριμένου γηπέδου οι ζώνες αυτές δεν μπορούν να αναπτυχθούν.

γήπεδο και περιβάλλον χώρος (Master Plan Γενικής Διάταξης ΚΕΦ. 6 ΣΕΛ. 2)

Όπως φαίνεται από το σχήμα, οι περιμετρικές ζώνες πρόσβασης, κυκλοφορίας και ασφάλειας είναι ανύπαρκτες αφού το κτίριο (γήπεδο και μουσείο) εφάπτεται στα όρια του οικοπέδου. Έτσι ως μια και μοναδική περιμετρική ζώνη χρησιμοποιείται δημόσιος κοινόχρηστος χώρος δηλαδή οι περιορισμένου εύρους οδοί που το περιβάλλουν (κεφ. 6 σελ.14 της ΜΠΕ) και οι οποίοι προφανώς δεν επιτρέπεται ούτε να κλειστούν ούτε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του γηπέδου. Εξάλλου σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς⁶ πρέπει να υπολογίζεται η χωρητικότητα και η ικανότητα εξόδου ώστε οι θεατές να μπορούν να εξέλθουν ομαλά εντός χρόνου 8-10 λεπτών. Όπως αναφέρεται στην έκθεση των ειδικών επιστημόνων, το ζήτημα της ασφάλειας στις μετακινήσεις και στη δυνατότητα εκκένωσης του Σταδίου στη Ν. Φιλαδέλφεια εκτιμάται ως το σημαντικότερο ενώ πιθανή αδυναμία κάλυψης των αναγκών ασφαλούς εισόδου – εξόδου και επείγουσας εκκένωσης συνιστά λόγο επανεκτίμησης της δυνατότητας λειτουργίας του Σταδίου με αυτή τη χωρητικότητα⁷.

4.3. Ελλείψεις της ΜΠΕ

Η ΜΠΕ δεν περιλαμβάνει ολοκληρωμένα και εξειδικευμένα σχέδια αντιμετώπισης περιστατικών κινδύνων και πανικού συνεκτιμώντας τις συνθήκες (πρόσβαση

⁶ FIFA Stadium Safety and Security Regulations

⁷ Έκθεση της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων , σελ. 25

ασθενοφόρων και πυροσβεστικών, χώροι εκτόνωσης κοινού) και τις δυνατότητες των υπηρεσιών (αστυνομία, πυροσβεστική, ΕΚΑΒ).

Επίσης η άμεση επαφή του Σταδίου με το Άλσος συνιστά ένα επιπλέον κίνδυνο που η ΜΠΕ παραλείπει να αναφέρει και να αξιολογήσει: την πρόκληση πυρκαγιάς στην περιοχή λόγω εσκεμμένης ή τυχαίας πράξης (ρίψη φωτοβολίδας κλπ) που θέτει επιπλέον επιτακτικά προβλήματα ασφαλούς εκκένωσης του Σταδίου.

5. Οικιστικό περιβάλλον

5.1. Επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον

Συνοπτικά οι κυριότερες αφορούν :

A. Την ασυμβατότητα με τη χρήση της αμιγούς και γενικής κατοικίας που ισχύουν στην περιοχή του γηπέδου.

Γενικά αναμένεται επιδείνωση των συνθηκών ζωής λόγω των οχλήσεων που οφείλονται στην ύπαρξη του γηπέδου με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Ορισμένες από τις επιπτώσεις θα έχουν μόνιμο χαρακτήρα όπως

- κυκλοφοριακή αναστάτωση,
- η δημιουργία θερμικής νησίδας, με επιπτώσεις στην αύξηση της θερμοκρασίας, την παγίδευση αέριων ρύπων και την ομαλή κυκλοφορία των αέριων ρευμάτων δροσισμού τους θερμούς μήνες
- μείωση της οπτικής επαφής με το Άλσος,
- μείωση του ορίζοντα και της θέας,
- μείωση του ηλιασμού των γειτονικών κατοικιών

και άλλες σχετίζονται με τη διεξαγωγή των διοργανώσεων όπως :

- η αύξηση θορύβου α. τόσο λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης κατά την προσέλευση και την αποχώρηση των θεατών όσο και β. κατά τη διεξαγωγή των διοργανώσεων.
- ατμοσφαιρική ρύπανση και διάθεση απορριμμάτων,
- πρόκληση κινδύνων για την ιδιωτική και δημόσια περιουσία,
- κατάληψη πεζοδρομίων, παράνομη στάθμευση και μικροπωλητές.

B. Την αλλοίωση της παραδοσιακής φυσιογνωμίας του διατηρητέου προσφυγικού οικισμού, εντός του οποίου εγκαθίσταται το Στάδιο, ο οποίος προστατεύεται με ειδικούς όρους για το ύψος, τη μορφή και την κάλυψη. Ο προσφυγικός οικισμός σχεδιάστηκε ως πρότυπος οικισμός στα πρότυπα αγγλικής κηπούπολης και είναι λόγω της μορφής και της έκτασής του μοναδικός για το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας. Ας σημειωθεί ότι η ίδια η ΜΠΕ (κεφ.8 – σελ.41) αναφέρει ότι ο προσφυγικός οικισμός παρουσιάζει «δημογραφική αδυναμία» αλλά χωρίς να αξιολογήσει την ενδεχομένως δυσμενή επίδραση που θα έχει η κατασκευή και η λειτουργία του γηπέδου στο φαινόμενο εγκατάλειψης του οικισμού.

5.2. Ελλείψεις της ΜΠΕ

- Η ΜΠΕ παραλείπει να εξετάσει μια σειρά παραμέτρους που περιλαμβάνονται στους διεθνείς κανονισμούς⁸ για την εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τον σχεδιασμό των γηπέδων και σχετίζονται με: α. την αποφυγή γειτνίασης με περιοχές κατοικίας β. τα προβλήματα που δημιουργούνται από την τυχόν επιθετική συμπεριφορά των οπαδών γ. τα προβλήματα σκίασης των γειτονικών χώρων δ. τα προβλήματα φωτορύπανσης ε. η εναρμόνιση της κλίμακας του κτιρίου με το περιβάλλον
- Επίσης με βάση τους ίδιους κανονισμούς πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα βύθισης του γηπέδου προκειμένου να μειώνεται η επίδραση σε σχέση με τα παραπάνω και να προτείνονται λύσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκτός της διεξαγωγής των αγώνων. Παραλείπεται εντελώς η αξιολόγηση της διαμόρφωσης μεγάλης κλίμακας θερμικής νησίδας με άμεσες σημαντικές επιπτώσεις στο μικροκλίμα της περιοχής (πιθανή αύξηση θερμοκρασίας ως και 80 Κελσίου).
- Παραλείπεται η αξιολόγηση των επιπτώσεων από την επαφή του Σταδίου με περιοχή αμιγούς κατοικίας και διατηρητέου οικισμού και το κέντρο της Ν. Φιλαδέλφειας.
- Παραλείπεται η αναφορά μέτρων πυροπροστασίας του παρακείμενου οικισμού που βρίσκεται σε επαφή με το Στάδιο ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του γηπέδου λόγω εσκεμμένων (εμπρησμοί κάδων, οδοφράγματα) ή τυχαίων γεγονότων (ρίψη φωτοβολίδων κλπ)
- Αναφέρεται ότι δεν απαιτείται η λήψη μέτρων ηχοπροστασίας

6. Φυσικό περιβάλλον

6.1. Επιπτώσεις στο Άλσος της Ν.Φιλαδέλφειας που είναι ένας από τους μεγαλύτερους σε έκταση ελεύθερους χώρος του Λεκανοπεδίου (όσο το Πεδίον του Άρεως, ο Βασιλικός Κήπος και το μισό Άλσος Ζαπείου μαζί). Φιλοξενεί σπάνια και απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας και το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται σε φυσική μορφή δάσους παρά την επιβάρυνση και την υποβάθμιση που έχει υποστεί στη διαδρομή του χρόνου.

Η σημασία και ο ρόλος του είναι αναντικατάστατος για όλο το αστικό συγκρότημα της Αθήνας που διαθέτει ελάχιστο πράσινο και χώρους δασικής αναψυχής μέσα στον πολεοδομικό ιστό. Υπάρχει λοιπόν μεγάλη ανάγκη να προστατευθεί και να

⁸ The FIFA publication Football Stadiums – Technical Recommendations and Requirements

αναβαθμιστεί. Η άμεση επαφή του με το ογκώδες κτίσμα και τις εντατικές λειτουργίες του γηπέδου, η σκόνη, ο θόρυβος, η εντατική διέλευση λόγω της απουσίας περιμετρικών ζωνών του γηπέδου, η διατάραξη των φυσικών αεραγωγών και οι αυξημένοι κίνδυνοι πυρκαγιάς είναι εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες που παραλείπονται από τη ΜΠΕ.

Επιπλέον υπάρχουν συγκεκριμένα τυπικά και ουσιαστικά θέματα:

- Η ΜΠΕ παραλείπει να περιγράψει τα έργα ενεργητικής πυροπροστασίας ενώ αναφέρεται σε μέτρα που προτείνονται από μελέτη του Δήμου (ΥΛΗ 2009) για τη βελτίωση της πυροπροστασίας του Άλσους χωρίς να περιλαμβάνει τους κινδύνους από τη λειτουργία του γηπέδου.
- Τα μέτρα που περιγράφονται για την ενίσχυση των φυτεύσεων, απαιτούν την έγκριση τόσο της δασικής υπηρεσίας όσο και του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού το Άλσος έχει παραχωρηθεί εν μέρει κατά κυριότητα και εν μέρει κατά χρήση στον Δήμο. Αυτή η προαπαιτήση είναι ουσιαστική γιατί πολλά από αυτά που περιγράφει η ΜΠΕ είναι αυθαίρετα και μη επιθυμητά όπως για παράδειγμα η διάθεση 20.000 κ.μ. των εκχωμάτων του γηπέδου εντός του Άλσους ή η φύτευση των φυσικών διάκενων του Άλσους.

6.2. Επιπτώσεις στα ανοιχτά ρέματα Γαμπουρλά και Ποδονίφτη που αποτελούν υγράτοπους συνδεδεμένους με το Άλσος με απειλούμενα είδη πανίδας και χώρους περιπάτου και αναψυχής για τους κατοίκους.

7. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις

7.1. Η ΜΠΕ αναφέρει πιθανή αύξηση συναφών με το γήπεδο δραστηριοτήτων στην άμεση περιοχή του έργου. Ωστόσο ο μεγαλύτερος όγκος τέτοιων δραστηριοτήτων αφορά καταστήματα εστίασης και αναψυχής, ενώ η περιοχή θεωρείται ήδη κορεσμένη σε τέτοιες δραστηριότητες που τα τελευταία χρόνια γνωρίζουν μεγάλη άνθηση στη Ν. Φιλαδέλφεια.

7.2. Η συμβολή του γηπέδου στην παροχή ευκαιριών άθλησης των κατοίκων είναι μηδενική ενώ η όχληση από τις μεγάλες διοργανώσεις σε συνδυασμό με τους δεδομένους περιορισμούς του χώρου θα είναι σημαντική. Το γεγονός αυτό απειλεί την κοινωνική συνοχή αφού έχουν εμφανιστεί σφοδρές αντιπαραθέσεις και αντεγκλήσεις ανάμεσα στους θιασώτες διαφορετικών απόψεων είτε κατοίκων είτε τρίτων ενδιαφερόμενων.

7.3. Τέλος, η διατάραξη της λειτουργίας του κέντρου της πόλης και των περιοχών αμιγούς κατοικίας, η μεγάλη κλίμακας παρέμβαση σε όλα τα επίπεδα σε συνδυασμό με την μεγάλη οικονομική επιβάρυνση της Πολιτείας, του Δήμου και συνεπώς των πολιτών σε περιόδους οξυτάτης οικονομικής κρίσης δημιουργούν σοβαρά ερωτηματικά για το κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το έργο.

Από την ανωτέρω εισήγηση προκύπτει σαφώς ότι :

Η ΜΠΕ υποβαθμίζει ή παραλείπει να αναφέρει και δεν αντιμετωπίζει σοβαρότατες επιπτώσεις κυκλοφοριακής ασφυξίας, στάθμευσης, σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια των πολιτών και των θεατών, την παντελή έλλειψη εξωτερικών περιμετρικών ζωνών με βάση τους διεθνείς κανονισμούς, κινδύνους για την πυρασφάλεια και την γενικότερη υποβάθμιση του Άλσους και των συνθηκών ζωής στην περιοχή, αρνητικές επιπτώσεις στη φυσιογνωμία και τη λειτουργία του διατηρητέου προσφυγικού οικισμού αλλά και του κέντρου της πόλης.

Όλα τα παραπάνω προέρχονται κυρίως από το εντυπωσιακό «στρίμωγμα» ενός ογκώδους και κατά τα λοιπά υπερσύγχρονου αθλητικού Σταδίου σε ένα πυκνό οικιστικό ιστό, σε επαφή και εντός του Άλσους Ν.Φιλαδέλφειας (μέρος του οποίου αφαιρεί), χωρίς πρόσβαση από μεγάλες οδικές αρτηρίες και χωρίς εξυπηρέτηση από ΜΜΜ σταθερής τροχιάς.

Επιπλέον η υλοποίηση του γηπέδου με αυτά τα χαρακτηριστικά, συνδέεται με την οικονομική επιβάρυνση φορέων του Δημοσίου για την κατασκευή του σταδίου αλλά και έργων εξωτερικών του σταδίου που θα διαταράξουν την καθημερινότητα και τη λειτουργία της πόλης, αδιάλειπτα και όχι μόνο τις ημέρες λειτουργίας του γηπέδου.

Τέλος σημαντικό πρόβλημα δημιουργείται από το γεγονός ότι στο νέο γήπεδο δεν προβλέπεται η φιλοξενία κανενός από τα τμήματα της ερασιτεχνικής ΑΕΚ. Ως συνέπεια θα μονιμοποιηθεί η χρήση αθλητικών και άλλων βοηθητικών χώρων του Δήμου από τα πολλά και σημαντικά τμήματα μαζικού αθλητισμού που αναπτύσει η ερασιτεχνική ΑΕΚ. Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης είναι ο υπερκορεσμός των δημοτικών εγκαταστάσεων και η αδυναμία εξυπηρέτησης όχι μόνο τμημάτων της ερασιτεχνικής ΑΕΚ, αλλά και άλλων συλλόγων ή δημοτών. Οι πολίτες και ο Δήμος καλούνται να επωμιστούν και να διαχειριστούν μία επιβάρυνση για ένα γήπεδο το οποίο θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή αγώνων επαγγελματικού ποδοσφαίρου.

Εξάλλου δεν είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνουμε τον προβληματικό σχεδιασμό του έργου. Έχουμε επανειλημμένα θέσει προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση των σοβαρότερων επιπτώσεων από την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου που ουδέποτε λήφθηκαν υπόψη από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δικέφαλος ΑΕ» που φέρεται ως φορέας υλοποίησης του έργου.

Μετά την ανωτέρω ενημέρωση, ακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

Ο κος Γεωργαμλής απείχε της ψηφοφορίας επιφυλασσόμενος να τοποθετηθεί επ' αυτού κατά τη σχετική συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Κατέθεσε όμως την άποψη ότι ειδικά για το θέμα των θέσεων στάθμευσης πιστεύει ότι μπορεί να βρεθεί λύση, όπως με την δωρεάν μετακίνηση με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς πριν και μετά την διάρκεια του αγώνα.

Στη συνέχεια ο κος Πρόεδρος κάλεσε την Επιτροπή να αποφασίσει σχετικά.
Η Ε.Π.Ζ. λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί αρνητικά επί της μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για το έργο 'Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής'.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό **39/2015**

Ακολουθως τον λόγο έλαβαν οι επικεφαλής των Δημοτικών Παρατάξεων και οι ειδικοί αγορητές αυτών καθώς και Δημοτικοί Σύμβουλοι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις τους.

Εκ μέρους της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων ανέπτυξε τις θέσεις του επί του θέματος ο κ. Αντώνης Μαούνης.

Ο Δήμαρχος κ. Αρ.Βασιλόπουλος ανέλυσε ένα προς ένα τα σημεία της Μ.Π.Ε. του έργου, ένεκα των οποίων η Διοίκηση του Δήμου είναι αρνητική ως προς αυτήν.

Μετά το τέλος της διαλογικής συζήτησης ο κ. Πρόεδρος έθεσε το θέμα ως εισάγεται με την αριθ. 39/2015 απόφαση της Ε.Π.Ζ., με την ανάλυση και την εξειδίκευση των επίμαχων σημείων της Μ.Π.Ε. που έγινε από τον Δήμαρχο σε ψηφοφορία ενώπιον του Σώματος.

- Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Ε. Κουμαριανός, Ι. Καλαμπόκης, Γ.Γαβριηλίδης, Ν.Ανανιάδης, Μ.Λάλος-Αναγνώστου, Ε.Παπαλουκά, Β.Παπακώστας, Α.Γ.Πρελορέντζος, Χ.Ε. Αντωναρόπουλος, Χ.Ρόκου, Γ.Πάνος, Ορ.Δούλος, Γ.Καλύβης, Α.Γαλαζούλα, Γ.Χαραμαρά, Θ.Μανωλεδάκης και Χ.Ανδρέου (σύνολο **17**) ψήφισαν *υπερ* του θέματος ως εισάγεται, ήτοι *κατά* της Μ.Π.Ε. του έργου.
- Οι Δημ. Σύμβουλοι κ.κ. Λ.Γεωργαμλής, Ι.Τομπούλογλου, Χ.Κοπελούσος, Γ.Αράπογλου, Ε.Πλάτανος, Α.Κόντος, Ν.Παπανικολάου, Κ.Ντάτσης, Μ.Κουτσάκης και Ν.Σιώρης (σύνολο **10**) ψήφισαν *κατά* του θέματος ως εισάγεται και *υπερ* της Μ.Π.Ε. του έργου.
- Η Δημ. Σύμβουλος κα Β.Αγαγιώτου ψήφισε *λευκό*.
- Η Δημ. Σύμβουλος κα Δ.Ε.Γκούμα ψήφισε *κατά* του θέματος ως εισάγεται, καταθέτοντας αναλυτικό υπόμνημα με τις θέσεις της δημοτικής παράταξης της ελάσσονος μειοψηφίας «Λαϊκή Συσπείρωση Φ.-Χ.» επί του θέματος, και *κατά* της Μ.Π.Ε..

Μετά ταύτα, το Δ.Σ. αφού έλαβε υπόψη του την υποβληθείσα μέσω της αριθ. 39/2015 απόφασης της Ε.Π.Ζ. εισήγηση, τις θέσεις της Διοίκησης, όπως αναλύθηκαν από τον Δήμαρχο, τα στοιχεία του σχετικού φακέλου και :

- Τις διατάξεις του άρθρου 65 παρ. 1 του Ν. 3852/10 («Καλλικράτης»)
- Το αριθ. πρωτ. 147932/21-7-15 έγγραφο της Περιφέρειας Αττικής
- Την με αρ. οικ.1649/45/14 ΚΥΑ Υπουργών Εσωτερικών - Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 45/Β/2014).
- Τις διατάξεις του Ν.4014/2011 και αυτές των Κ.Υ.Α. με αριθ. οικ.1649/45/14-01-14 και οικ.167563/ΕΥΠΕ/15-04-13.

- Τις αριθ. 75/2015 και 32/2015 αποφάσεις των Συμβουλίων Δημοτικής Κοινότητας Νέας Φιλαδέλφειας και Νέας Χαλκηδόνας αντιστοίχως, με τις οποίες διατυπώνεται *αρνητική* γνώμη για την Μ.Π.Ε. του έργου.
- Το αριθ. πρωτ. 21671/27-10-2015 Πρακτικό της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης επί του θέματος.
- Την αριθ. 189/2015 απόφαση Δημ. Συμβουλίου περί υποβολής αιτήματος παράτασης της προθεσμίας δημόσιας διαβούλευσης επί της Μ.Π.Ε.
- Το αριθ. πρωτ. 19591/30-9-2015 έγγραφο του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας περί διατύπωσης γνώμης (κριτικής) επί της Μ.Π.Ε.
- Την Έκθεση της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων με ειδικότητες αρχιτεκτονικής, αρχιτεκτονικής μεγάλων σταδίων, πολεοδομίας και περιβάλλοντος, η οποία με το αριθ. πρωτ. 5531/23-3-2015 έγγραφο του Δήμου κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί του θέματος

και έπειτα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

[17 ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ Μ.Π.Ε.– 10 ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Μ.Π.Ε.- 1 ΛΕΥΚΟ-1 ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ (με κατάθεση σχετικού αναλυτικού υπομνήματος) ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ Μ.Π.Ε.]

Γνωμοδοτεί αρνητικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για το έργο 'Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής' για τους αναλυτικά αναφερόμενους στο σκεπτικό της παρούσας λόγους και ειδικότερα:

1. Νομιμότητα έργου και διαδικασιών

- 1.1 Το συγκεκριμένο έργο, παρουσιάζει μια σειρά θεμάτων νομιμότητας, μέρος των οποίων αντιμετωπίστηκαν με ειδικό άρθρο που περιλήφθηκε στις «άλλες διατάξεις» του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών.

Ωστόσο:

- α. το μέγεθος και η σημασία του έργου όπως προσδιορίζεται από την ίδια την ΜΠΕ
- β. η εφαρμογή εξωτερικών του σταδίου μεγάλης κλίμακας μετατροπών στο δημόσιο χώρο και σοβαρών κυκλοφοριακών αλλαγών, και κυρίως
- γ. η σύνδεσή του σε ένα ευρύτερο σχέδιο ανάπλασης που συνδυάζεται με την μετατροπή του Άλσους σε μητροπολιτικό πάρκο σύμφωνα με το Ρυθμιστικό,

αφορά μείζονα πολεοδομικό μετασχηματισμό της Ν. Φιλαδέλφειας και δημιουργεί την απαίτηση για την διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης 9η οποία θα εξέταζε όλα τα παραπάνω συνδυαστικά, έπρεπε να έχει προηγηθεί από την εκπόνηση και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ.

⁹ «Κριτική της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν.Φιλαδέλφεια Αττικής», σελ.12 -14, σε εφαρμογή της Οδηγίας 2011/42.

- 1.2 Τόσο με βάση την αρχική παραχώρηση (1934) όσο και με την πρόσφατη διάταξη (Άρθρο 42 του Ν. 4277/2014) η παραχώρηση της έκτασης γίνεται για την εκπλήρωση των σκοπών του ερασιτεχνικού αθλητικού σωματείου ΑΕΚ. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει ότι το γήπεδο θα πρέπει να χρησιμοποιείται και για τα τμήματα του σωματείου επ' ωφελεία των κατοίκων της Ν. Φιλαδέλφειας

2. Περιεχόμενο ΜΠΕ

Σε γενικές γραμμές η ΜΠΕ δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη τεκμηρίωση και πληρότητα. 10 Υπάρχει έλλειμμα στην αναφορά των μεθόδων εκτίμησης των επιπτώσεων, ασάφεια στα μέτρα αντιμετώπισής τους, έλλειψη στην αξιολόγηση των υπαρκτών τεχνικών και διοικητικών δυνατοτήτων, έλλειψη σε ποσοτικά στοιχεία και τέλος έλλειψη σε εκτίμηση του κόστους και των βαρών για τον Δήμο, την Πολιτεία και τους πολίτες.

3. Επιπτώσεις στην κυκλοφορία και τις μεταφορές

3.1. Από την λειτουργία του γηπέδου, δημιουργούνται συνθήκες κυκλοφοριακής ασφυξίας πεζών και οχημάτων και εκρηκτικά φαινόμενα κατά τις ώρες άφιξης και αναχώρησης μεγάλων αγώνων, δεδομένου ότι:

A. Η εξυπηρέτηση από ΜΜΜ είναι εντελώς ανεπαρκής. Το γήπεδο δεν εξυπηρετείται άμεσα από μέσα σταθερής τροχιάς όπως τραμ ή μετρό ενώ ο πλησιέστερος σταθμός ΗΣΑΠ είναι περίπου 600 μ.

B. Οι οδοί πρόσβασης είναι δευτερεύουσες αρτηρίες μικρού εύρους και υψηλού κυκλοφοριακού φόρτου συγκεκριμένα η λεωφόρος Δεκελείας και η οδός Πατριάρχου Κωνσταντίνου. Συνολικά εκτιμάται ότι η Ν. Φιλαδέλφεια θα δεχθεί σημαντική επιβάρυνση. Το οδικό δίκτυο δεν θα αντέξει λόγω μεγεθών, το πλήθος των χιλιάδων οχημάτων κατά τις περιόδους διεξαγωγής των αγώνων 11 .

Γ. Οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης είναι μόλις 180 όταν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (Π.Δ. 111/04) θα έπρεπε να έχουν εξασφαλιστεί κατ'ελάχιστον 2700 και ενώ οι πραγματικές ανάγκες κυμαίνονται από 5.000 – 10.000 θέσεις¹² δεδομένης της ανεπάρκειας των ΜΜΜ. Επίσης το άρθρο 42 του ν. 4277/2014 έχει ειδική ρύθμιση για την παράκαμψη της κείμενης νομοθεσίας με το οποίο η προσφορά θέσεων στάθμευσης περιορίζεται στην υποχρέωση 380 θέσεων εκ των οποίων οι 200 σε ιδιόκτητο ακίνητο εντός απόστασης 1 χλμ. (δεν χωροθετούνται και δεν περιλαμβάνονται στην ΜΠΕ). Άμεσο αποτέλεσμα των παραπάνω θα είναι η εκτόνωση της στάθμευσης με παράνομο τρόπο, η επιδείνωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, της ηχορύπανσης και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η όχληση των κατοικιών, των καταστημάτων και η

¹⁰ Όμοια, σελ. 15

¹¹ Έκθεση της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων , σελ. 21

¹² Όμοια σελ. 18, 19

σοβαρή διατάραξη της λειτουργίας της πόλης σε όλοκληρο το κέντρο και σε μεγάλη ακτίνα.

3.2. Από τα συνοδευτικά έργα εκτός του γηπέδου και ιδιαίτερα από την υπογειοποίηση των οδών Πατριάρχου Κωνσταντίνου, Φωκών και Χρ. Σμύρνης και τις πεζοδρομήσεις των οδών Αγ.Τριάδος και Χρ. Σμύρνης, προκύπτουν μείζονες κυκλοφοριακές ανακατατάξεις. Οι κυριότερες αφορούν:

A. Τη διακοπή της σύνδεσης κεντρικών περιοχών της Ν. Φιλαδέλφειας με την Ν.Ιωνία και τον σταθμό του Περισσού, με αποτέλεσμα την διοχέτευση της κυκλοφορίας μέσω της κεντρικής πλατείας και της ήδη επιβαρυμένης λεωφόρου Δεκελείας και την αύξηση του φόρτου στους κόμβους.

B. Τη δημιουργία ενός ανυπέβλητου φραγμού σε μήκος 340 μ, που προκύπτει από τις εκατέρωθεν ράμπες βύθισης των δρόμων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί μείζον λειτουργικό πρόβλημα στη ζωή της γειτονιάς, την κινητικότητα και την οδική ασφάλεια ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων (παιδιών, ηλικιωμένων, ΑΜΕΑ, γονιών με καροτσάκι)¹³

Γ. Τη μετατροπή δημόσιων κοινόχρηστων χώρων που θα προκύψουν από τα προτεινόμενα έργα και τις υπογειοποιήσεις, σε χώρους εξυπηρέτησης ενός ιδιωτικού έργου. Επίσης χρησιμοποιείται ένας δημόσιος δρόμος, η Χρ.Σμύρνης, ως ράμπα εισόδου στον υπόγειο χώρο στάθμευσης.

Δ. Την αλλαγή ορισμένων δρομολογίων ΜΜΜ που διέρχονται από την περιοχή επέμβασης αλλά και την υποβάθμιση της εξυπηρέτησης όλων των διερχόμενων ΜΜΜ τις ώρες αγώνων

Με βάση όλα τα παραπάνω προκύπτει η ανάγκη αλλαγής της κυκλοφοριακής μελέτης του Δήμου αλλά και μεγάλη δημόσια δαπάνη που θα βαρύνει τους πολίτες. Αναλυτικά απαιτούνται 15 εκατ. για την κατασκευή του έργου των υπογειοποιήσεων, άγνωστη δαπάνη από την αλλαγή της κυκλοφοριακής μελέτης για τον Δήμο (μόνο η αναδιαμόρφωση των δύο κόμβων της Λ. Δεκελείας ανέρχεται σε 670 χιλ ευρώ, σύμφωνα με τη μελέτη), άγνωστη δαπάνη για την μετακίνηση των δικτύων κοινής ωφέλειας.

3.3. Οι ελλείψεις της ΜΠΕ είναι ιδιαίτερα σημαντικές και αποτελούν τυπικές ελλείψεις που οφείλουν να συμπληρωθούν :

- Δεν έχουν αξιολογηθεί οι κυκλοφοριακές αλλαγές που προκύπτουν για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου και που βρίσκονται σε αντίθεση τόσο με τις προβλέψεις της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής μελέτης του Δήμου όσο και με την υφιστάμενη κατάσταση. Δεν έχει εκτιμηθεί η μεταβολή του κυκλοφοριακού φόρτου ιδιαίτερα στους κεντρικούς κόμβους της Ν. Φιλαδέλφειας που εντάσσονται στη ρύθμιση που προβλέπει η μελέτη του γηπέδου σε μελλοντικό χρόνο είτε λόγω των πρόσθετων δραστηριοτήτων που περιγράφεται ότι θα αναπτυχθούν στην πόλη λόγω της λειτουργίας του γηπέδου. Επιπλέον δεν έχει εκτιμηθεί που θα διοχετευθεί και πόσο θα επιβαρύνει ο κυκλοφοριακός φόρτος που θα προκύψει από τις πεζοδρομήσεις στις οδούς Ιωνίας και Χρ. Σμύρνης.

¹³ σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Επιμελητηρίου Βιοσιμότητας (σελ.33).

- Δεν αξιολογείται η υπογειοποίηση της οδού Χρυσοστόμου Σμύρνης που φαίνεται ότι προορίζεται να αποτελέσει ράμπα εισόδου για το υπόγειο γκαράζ του γηπέδου (αναφέρεται στη ΜΠΕ και στα σχέδια ότι διασταυρώνεται ανισόπεδα κάτω από την ταπεινωμένη Φωκών και αναδύεται στο επίπεδο -2 του γηπέδου).
- Λείπει η χωροθέτηση των 200 θέσεων στάθμευσης που προβλέπονται στο άρθρο 42 του ν. 4277/2014
- Δεν έχει εκτιμηθεί η επίπτωση στην ενεργό διατομή (εναπομείναν πλάτος) των οδών λόγω των παράνομων σταθμεύσεων που είναι αναπόφευκτες ιδιαίτερα αφού απουσιάζει η μέριμνα για νόμιμη στάθμευση σε οργανωμένους χώρους.
- Δεν αναφέρεται η ανάγκη τροποποίησης δρομολογίων αστικών συγκοινωνιών που επηρεάζονται από τις προτεινόμενες υπογειοποιήσεις και τις συνεπαγόμενες κυκλοφοριακές αλλαγές.
- Γίνεται μια σειρά αυθαίρετων εκτιμήσεων. Ενδεικτικά η ΜΠΕ αναφέρει: "Εκτιμάται ότι το ποσοστό των ΕΙΧ θα ήταν ακόμα χαμηλότερο εάν η έρευνα αφορούσε σημαντικότερη διοργάνωση (derby ή αγώνα ευρωπαϊκού πρωταθλήματος) με προσέλευση αντίστοιχη της χωρητικότητας του γηπέδου, καθώς η χρήση ιδιωτικών οχημάτων είναι για προφανείς λόγους αντίστροφα ανάλογη της μαζικότητας της προσέλευσης δεδομένης της πεπερασμένης χωρητικότητας του οδικού δικτύου και των χώρων στάθμευσης. " Επίσης: "Η ευρύτερη περιοχή του Κέντρου δεν διαθέτει οργανωμένους χώρους στάθμευσης, εκτιμάται όμως ότι σε ακτίνα της τάξης του ενός χιλιομέτρου, ίσως και κατά τι μεγαλύτερης, υπάρχει η διαθεσιμότητα μερικών εκατοντάδων θέσεων. Θα μπορούσε δηλαδή, σε εύλογη απόσταση από το Κέντρο, να εξυπηρετηθεί σε ελεύθερες θέσεις στο οδικό δίκτυο η στάθμευση ενός αριθμού της τάξης των 450 οχημάτων, που μαζί με τα παραπάνω αθροίζει ένα σύνολο της τάξης των 1.500 στην εγγύς περιοχή του Κέντρου." Αυθαίρετη εκτίμηση, χωρίς μετρήσεις και χωρίς διάκριση ελεύθερων θέσεων σε νόμιμες ή παράνομες. Επίσης: "Το σύνολο των 1.500 οχημάτων αντιστοιχεί σε 100 οχήματα ανά 1.000 θεατές για προσέλευση 15.000 θεατών, δηλαδή πληρότητα γηπέδου της τάξης του 47%, που ξεπερνά την αναμενόμενη σε συνθήκες διοργανώσεις. Το παραπάνω σύνολο των 1.500 οχημάτων εφαρμόζεται εφεξής στην παρούσα ως καθοριστικός φόρτος για τους υπολογισμούς των επιπτώσεων στα επίπεδα εξυπηρέτησης των κόμβων του αστικού οδικού δικτύου " Η μελέτη στηρίζεται σε πληρότητα γηπέδου 47%! Και ακόμη : «Η πλεονάζουσα ζήτηση που ανταποκρίνεται στις παραπάνω συνθήκες (συνθήκες πληρότητας) δεν «υπακούει» σε χρονική κατανομή αντίστοιχη με καθοριστικό συντελεστή αφίξεων 0,90 αλλά κατανέμεται σε διάστημα σημαντικά μεγαλύτερο της μίας ώρας, με αφίξεις στην ευρύτερη περιοχή δύο ή και περισσότερες ώρες πριν από τον αγώνα, γεγονός που καθιστά εύλογη την παραδοχή του καθοριστικού ωριαίου φόρτου των 1.500 οχημάτων.»

4. Ασφάλεια θεατών, περιοίκων, πολιτών

4.1. Ασφάλεια κατά την προσέλευση και την αποχώρηση από την περιοχή

όρια του οικοπέδου. Έτσι ως μια και μοναδική περιμετρική ζώνη χρησιμοποιείται δημόσιος κοινόχρηστος χώρος δηλαδή οι περιορισμένου εύρους οδοί που το περιβάλλουν (κεφ. 6 σελ.14 της ΜΠΕ) και οι οποίοι προφανώς δεν επιτρέπεται ούτε να κλειστούν ούτε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του γηπέδου. Εξάλλου σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς 14 πρέπει να υπολογίζεται η χωρητικότητα και η ικανότητα εξόδου ώστε οι θεατές να μπορούν να εξέλθουν ομαλά εντός χρόνου 8-10 λεπτών. Όπως αναφέρεται στην έκθεση των ειδικών επιστημόνων, το ζήτημα της ασφάλειας στις μετακινήσεις και στη δυνατότητα εκκένωσης του Σταδίου στη Ν. Φιλαδέλφεια εκτιμάται ως το σημαντικότερο ενώ πιθανή αδυναμία κάλυψης των αναγκών ασφαλούς εισόδου – εξόδου και επείγουσας εκκένωσης συνιστά λόγο επανεκτίμησης της δυνατότητας λειτουργίας του Σταδίου με αυτή τη χωρητικότητα¹⁵.

4.3 Ελλείψεις της ΜΠΕ

Η ΜΠΕ δεν περιλαμβάνει ολοκληρωμένα και εξειδικευμένα σχέδια αντιμετώπισης περιστατικών κινδύνων και πανικού συνεκτιμώντας τις συνθήκες (πρόσβαση ασθενοφόρων και πυροσβεστικών, χώροι εκτόνωσης κοινού) και τις δυνατότητες των υπηρεσιών (αστυνομία, πυροσβεστική, ΕΚΑΒ).

Επίσης η άμεση επαφή του Σταδίου με το Άλσος συνιστά ένα επιπλέον κίνδυνο που η ΜΠΕ παραλείπει να αναφέρει και να αξιολογήσει: την πρόκληση πυρκαγιάς στην περιοχή λόγω εσκευμένης ή τυχαίας πράξης (ρίψη φωτοβολίδας κλπ) που θέτει επιπλέον επιτακτικά προβλήματα ασφαλούς εκκένωσης του Σταδίου.

5.Οικιστικό περιβάλλον

5.1 Επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον

Συνοπτικά οι κυριότερες αφορούν :

Α. Την ασυμβατότητα με τη χρήση της αμιγούς και γενικής κατοικίας που ισχύουν στην περιοχή του γηπέδου.

Γενικά αναμένεται επιδείνωση των συνθηκών ζωής λόγω των οχλήσεων που οφείλονται στην ύπαρξη του γηπέδου με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Ορισμένες από τις επιπτώσεις θα έχουν μόνιμο χαρακτήρα όπως

- κυκλοφοριακή αναστάτωση,
- η δημιουργία θερμικής νησίδας, με επιπτώσεις στην αύξηση της θερμοκρασίας, την παγίδευση αέριων ρύπων και την ομαλή κυκλοφορία των αέριων ρευμάτων δροσισμού τους θερμούς μήνες
- μείωση της οπτικής επαφής με το Άλσος,
- μείωση του ορίζοντα και της θέας,
- μείωση του ηλιασμού των γειτονικών κατοικιών

και άλλες σχετίζονται με τη διεξαγωγή των διοργανώσεων όπως :

¹⁴ FIFA Stadium Safety and Security Regulations

¹⁵ Έκθεση της Ομάδας Ειδικών Επιστημόνων , σελ. 25

- η αύξηση θορύβου α. τόσο λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης κατά την προσέλευση και την αποχώρηση των θεατών όσο και β. κατά τη διεξαγωγή των διοργανώσεων.
- ατμοσφαιρική ρύπανση και διάθεση απορριμμάτων,
- πρόκληση κινδύνων για την ιδιωτική και δημόσια περιουσία,
- κατάληψη πεζοδρομίων, παράνομη στάθμευση και μικροπωλητές.

Β. Την αλλοίωση της παραδοσιακής φυσιογνωμίας του διατηρητέου προσφυγικού οικισμού, εντός του οποίου εγκαθίσταται το Στάδιο, ο οποίος προστατεύεται με ειδικούς όρους για το ύψος, τη μορφή και την κάλυψη. Ο προσφυγικός οικισμός σχεδιάστηκε ως πρότυπος οικισμός στα πρότυπα αγγλικής κηπούπολης και είναι λόγω της μορφής και της έκτασής του μοναδικός για το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας. Ας σημειωθεί ότι η ίδια η ΜΠΕ (κεφ.8 – σελ.41) αναφέρει ότι ο προσφυγικός οικισμός παρουσιάζει «δημογραφική αδυναμία» αλλά χωρίς να αξιολογήσει την ενδεχομένως δυσμενή επίδραση που θα έχει η κατασκευή και η λειτουργία του γηπέδου στο φαινόμενο εγκατάλειψης του οικισμού.

5.2. Ελλείψεις της ΜΠΕ

- Η ΜΠΕ παραλείπει να εξετάσει μια σειρά παραμέτρους που περιλαμβάνονται στους διεθνείς κανονισμούς¹⁶ για την εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τον σχεδιασμό των γηπέδων και σχετίζονται με: α. την αποφυγή γειτνίασης με περιοχές κατοικίας β. τα προβλήματα που δημιουργούνται από την τυχόν επιθετική συμπεριφορά των οπαδών γ. τα προβλήματα σκίασης των γειτονικών χώρων δ. τα προβλήματα φωτορύπανσης ε. η εναρμόνιση της κλίμακας του κτιρίου με το περιβάλλον
- Επίσης με βάση τους ίδιους κανονισμούς πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα βύθισης του γηπέδου προκειμένου να μειώνεται η επίδραση σε σχέση με τα παραπάνω και να προτείνονται λύσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκτός της διεξαγωγής των αγώνων. Παραλείπεται εντελώς η αξιολόγηση της διαμόρφωσης μεγάλης κλίμακας θερμικής νησίδας με άμεσες σημαντικές επιπτώσεις στο μικροκλίμα της περιοχής (πιθανή αύξηση θερμοκρασίας ως και 80 Κελσίου).
- Παραλείπεται η αξιολόγηση των επιπτώσεων από την επαφή του Σταδίου με περιοχή αμιγούς κατοικίας και διατηρητέου οικισμού και το κέντρο της Ν. Φιλαδέλφειας.
- Παραλείπεται η αναφορά μέτρων πυροπροστασίας του παρακείμενου οικισμού που βρίσκεται σε επαφή με το Στάδιο ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του γηπέδου λόγω εσκεμμένων (εμπρησμοί κάδων, οδοφράγματα) ή τυχαίων γεγονότων (ρίψη φωτοβολίδων κλπ)
- Αναφέρεται ότι δεν απαιτείται η λήψη μέτρων ηχοπροστασίας

6.Φυσικό περιβάλλον

¹⁶ The FIFA publication Football Stadiums – Technical Recommendations and Requirements

- 6.1 Επιπτώσεις στο Άλσος της Ν.Φιλαδέλφειας που είναι ένας από τους μεγαλύτερους σε έκταση ελεύθερους χώρος του Λεκανοπεδίου (όσο το Πεδίον του Άρεως, ο Βασιλικός Κήπος και το μισό Άλσος Ζαπείου μαζί). Φιλοξενεί σπάνια και απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας και το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται σε φυσική μορφή δάσους παρά την επιβάρυνση και την υποβάθμιση που έχει υποστεί στη διαδρομή του χρόνου.

Η σημασία και ο ρόλος του είναι αναντικατάστατος για όλο το αστικό συγκρότημα της Αθήνας που διαθέτει ελάχιστο πράσινο και χώρους δασικής αναψυχής μέσα στον πολεοδομικό ιστό. Υπάρχει λοιπόν μεγάλη ανάγκη να προστατευθεί και να αναβαθμιστεί. Η άμεση επαφή του με το ογκώδες κτίσμα και τις εντατικές λειτουργίες του γηπέδου, η σκόνη, ο θόρυβος, η εντατική διέλευση λόγω της απουσίας περιμετρικών ζωνών του γηπέδου, η διατάραξη των φυσικών αεραγωγών και οι αυξημένοι κίνδυνοι πυρκαγιάς είναι εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες που παραλείπονται από τη ΜΠΕ.

Επιπλέον υπάρχουν συγκεκριμένα τυπικά και ουσιαστικά θέματα:

- Η ΜΠΕ παραλείπει να περιγράψει τα έργα ενεργητικής πυροπροστασίας ενώ αναφέρεται σε μέτρα που προτείνονται από μελέτη του Δήμου (ΥΛΗ 2009) για τη βελτίωση της πυροπροστασίας του Άλσους χωρίς να περιλαμβάνει τους κινδύνους από τη λειτουργία του γηπέδου.
- Τα μέτρα που περιγράφονται για την ενίσχυση των φυτεύσεων, απαιτούν την έγκριση τόσο της δασικής υπηρεσίας όσο και του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού το Άλσος έχει παραχωρηθεί εν μέρει κατά κυριότητα και εν μέρει κατά χρήση στον Δήμο. Αυτή η προαίτηση είναι ουσιαστική γιατί πολλά από αυτά που περιγράφει η ΜΠΕ είναι αυθαίρετα και μη επιθυμητά όπως για παράδειγμα η διάθεση 20.000 κ.μ. των εκχωμάτων του γηπέδου εντός του Άλσους ή η φύτευση των φυσικών διάκενων του Άλσους.

6.2 Επιπτώσεις στα ανοιχτά ρέματα Γαμπουρλά και Ποδονίφτη που αποτελούν υγρότοπους συνδεδεμένους με το Άλσος με απειλούμενα είδη πανίδας και χώρους περιπάτου και αναψυχής για τους κατοίκους.

7 Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις

7.1. Η ΜΠΕ αναφέρει πιθανή αύξηση συναφών με το γήπεδο δραστηριοτήτων στην άμεση περιοχή του έργου. Ωστόσο ο μεγαλύτερος όγκος τέτοιων

δραστηριοτήτων αφορά καταστήματα εστίασης και αναψυχής, ενώ η περιοχή θεωρείται ήδη κορεσμένη σε τέτοιες δραστηριότητες που τα τελευταία χρόνια γνωρίζουν μεγάλη άνθηση στη Ν. Φιλαδέλφεια.

7.2 Η συμβολή του γηπέδου στην παροχή ευκαιριών άθλησης των κατοίκων είναι μηδενική ενώ η όχληση από τις μεγάλες διοργανώσεις σε συνδυασμό με τους δεδομένους περιορισμούς του χώρου θα είναι σημαντική. Το γεγονός αυτό απειλεί την κοινωνική συνοχή αφού έχουν εμφανιστεί σφοδρές αντιπαραθέσεις και αντεγκλήσεις ανάμεσα στους θιασώτες διαφορετικών απόψεων είτε κατοίκων είτε τρίτων ενδιαφερόμενων.

7.3 Τέλος, η διατάραξη της λειτουργίας του κέντρου της πόλης και των περιοχών αμιγούς κατοικίας, η μεγάλη κλίμακα παρέμβαση σε όλα τα επίπεδα σε συνδυασμό με την μεγάλη οικονομική επιβάρυνση της Πολιτείας, του Δήμου και συνεπώς των πολιτών σε περιόδους οξύτατης οικονομικής κρίσης δημιουργούν σοβαρά ερωτηματικά για το κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το έργο.

Συμπεράσματα:

Η ΜΠΕ υποβαθμίζει ή παραλείπει να αναφέρει και δεν αντιμετωπίζει σοβαρότατες επιπτώσεις κυκλοφοριακής ασφυξίας, στάθμευσης, σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια των πολιτών και των θεατών, την παντελή έλλειψη εξωτερικών περιμετρικών ζωνών με βάση τους διεθνείς κανονισμούς, κινδύνους για την πυρασφάλεια και την γενικότερη υποβάθμιση του Άλσους και των συνθηκών ζωής στην περιοχή, αρνητικές επιπτώσεις στη φυσιογνωμία και τη λειτουργία του διατηρητέου προσφυγικού οικισμού αλλά και του κέντρου της πόλης.

Όλα τα παραπάνω προέρχονται κυρίως από το εντυπωσιακό «στρίμωγμα» ενός ογκώδους και κατά τα λοιπά υπερσύγχρονου αθλητικού Σταδίου σε ένα πυκνό οικιστικό ιστό, σε επαφή και εντός του Άλσους Ν.Φιλαδέλφειας (μέρος του οποίου αφαιρεί), χωρίς πρόσβαση από μεγάλες οδικές αρτηρίες και χωρίς εξυπηρέτηση από ΜΜΜ σταθερής τροχιάς.

Επιπλέον η υλοποίηση του γηπέδου με αυτά τα χαρακτηριστικά, συνδέεται με την οικονομική επιβάρυνση φορέων του Δημοσίου για την κατασκευή του σταδίου αλλά και έργων εξωτερικών του σταδίου που θα διαταράξουν την καθημερινότητα και τη λειτουργία της πόλης, αδιάλειπτα και όχι μόνο τις ημέρες λειτουργίας του γηπέδου.

Τέλος σημαντικό πρόβλημα δημιουργείται από το γεγονός ότι στο νέο γήπεδο δεν προβλέπεται η φιλοξενία κανενός από τα τμήματα της ερασιτεχνικής ΑΕΚ. Ως συνέπεια θα μονιμοποιηθεί η χρήση αθλητικών και άλλων βοηθητικών χώρων του Δήμου από τα πολλά και σημαντικά τμήματα μαζικού αθλητισμού που αναπτύσσει η ερασιτεχνική ΑΕΚ. Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης είναι ο υπερκορεσμός των δημοτικών εγκαταστάσεων και η αδυναμία εξυπηρέτησης όχι μόνο τμημάτων της ερασιτεχνικής

ΑΕΚ, αλλά και άλλων συλλόγων ή δημοτών. Οι πολίτες και ο Δήμος καλούνται να επωμιστούν και να διαχειριστούν μία επιβάρυνση για ένα γήπεδο το οποίο θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή αγώνων επαγγελματικού ποδοσφαίρου.

Για όλα τα παραπάνω η άποψη του Δήμου σε σχέση με την εν λόγω ΜΠΕ είναι αρνητική τόσο λόγω των σοβαρότατων ελλείψεων της μελέτης όσο και λόγω των σοβαρών επιπτώσεων από το συγκεκριμένο έργο έτσι όπως έχει σχεδιαστεί. Στην απόφαση αυτή συνηγορούν και οι γνωμοδοτήσεις των δύο ανεξάρτητων ομάδων εξειδικευμένων και έγκριτων επιστημόνων που ο Δήμος έχει ήδη δημοσιοποιήσει.

Εξάλλου δεν είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνεται ο προβληματικός σχεδιασμός του έργου. Έχουν επανειλημμένα τεθεί προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση των σοβαρότερων επιπτώσεων από την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου που ουδέποτε λήφθηκαν υπόψη από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δικέφαλος ΑΕ» που φέρεται ως φορέας υλοποίησης του έργου.

Στον αντίποδα των παραπάνω ο Δήμος θεωρεί ότι η κατασκευή και η λειτουργία γηπέδου της ΑΕΚ, που εξακολουθεί να είναι από αυτόν επιθυμητή, προϋποθέτει κατ' ελάχιστον:

1. Τροποποίηση του ύψους του γηπέδου ώστε να εξασφαλίζεται η αρμονική γειτνίαση με τον προσφυγικό συνοικισμό.
2. Μέτρα πυροπροστασίας και ηχοπροστασίας του οικισμού και του Άλσους, μέτρα για την προστασία του Άλσους από τυχόν βανδαλισμούς ή από ακούσιες καταστροφές, την εκτεταμένη ρύπανση και υπερβολική διέλευση, καθώς και πρόνοιες για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος του γηπέδου, τη μείωση των φαινομένων θερμικής νησίδας στην πόλη και την ανάπτυξη των απαιτούμενων περιμετρικών ζωνών για λόγους ασφαλείας,
3. Μέτρα, έργα και παρεμβάσεις που θα εκτονώνουν την κυκλοφοριακή συμφόρηση. Επίσπευση της κατασκευής της γραμμής 4 του Μετρό και της επέκτασής της ως τον Περισσό. Βελτίωση των υπόλοιπων ΜΜΜ για την εξυπηρέτηση των θεατών μετά από σχετική μελέτη.
4. Εξασφάλιση και χωροθέτηση επαρκούς αριθμού θέσεων στάθμευσης για τη μείωση της άναρχης και παράνομης στάθμευσης στην πόλη.
5. Δημιουργία εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση και άλλων τμημάτων της ερασιτεχνικής ΑΕΚ, τα οποία υπήρχαν στο κατεδαφισμένο στάδιο.
6. Συμπλήρωση όλων σοβαρών τυπικών και ουσιαστικών ελλείψεων που εμφανίζονται στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όπως αναλυτικά

επισημαίνονται στην παρούσα απόφαση-γνωμοδότηση και στα συνημμένα στην εισήγηση του θέματος Παραρτήματα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 «Στάδιο της ΑΕΚ στη Ν. Φιλαδέλφεια - Έκθεση Ομάδας Ειδικών επιστημόνων». **Ιούλιος 2015.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 «Κριτική της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν.Φιλαδέλφεια Αττικής»-Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας.

Η απόφαση αυτή έλαβε αύξοντα αριθμό 241/2015.

Αφού συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΤΑ ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Δ.Σ.

Κουμαριανός Ευάγγελος
Καλαμπόκης Ιωάννης
Γαβριηλίδης Γαβριήλ
Ανανιάδης Νικόλαος
Λάλος – Αναγνώστου Μιχαήλ
Παπαλουκά Ευτυχία
Παπακώστας Βασίλειος
Πρελορέντζος Αρσένιος - Γεώργιος
Αντωναρόπουλος Χρήστος - Ευλόγιος
Ρόκου Χαρίκλεια
Δούλος Ορέστης
Καλύβης Γεώργιος
Γαλαζούλα Αλίκη
Χαραμαρά Γεωργία
Μανωλεδάκης Θεόδωρος
Ανδρέου Χριστίνα
Γεωργαμλής Λύσανδρος
Τομπούλογλου Ιωάννης
Κοπελούσος Χρήστος
Αράπογλου Γεώργιος
Κόντος Απόστολος
Παπανικολάου Νικόλαος
Ντάσης Κωνσταντίνος
Κουτσάκης Μιχαήλ
Αγαγιώτου Βασιλική

Σιώρης Νικόλαος
Γκούμα Δανάη-Εύα

Ακριβές Αντίγραφο

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ-ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ**

Η Υπεύθυνη Διεκπ/σεως
Αρχείου-Πρωτοκόλλου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΣ

Λεβαντή Εμμανολία

Εσωτερική Διανομή:

- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Προέδρου Δημ. Επιτροπής Διαβούλευσης
- Γραφείο Επιτροπής Ποιότητας Ζωής
- Γραφείο Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας Νέας Φιλαδέλφειας
- Γραφείο Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας Νέας Χαλκηδόνας
- Γραφείο Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης
- Αντιδήμαρχο Περιβάλλοντος και Πρασίνου
- Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών και Πρόεδρο Ε.Π.Ζ.
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου
- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
- Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Εντεταλμένο Δημ. Σύμβουλο επί θεμάτων Αθλητισμού κ. Θ.Μανωλεδάκη
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα
- Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων
- Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου & Διοικητικής Μέριμνας